

עין משפט גד מצוה

עג א ב ג ד מיי פי"א
מהלכות רוצח הלכה ח
סמג עשין עט טור י"ד
סמ"ק קטו:

עד ה ו מיי שם פי"ב
הלכה ג סמג שם טור
י"ד שם:

עה ז ח מיי שם פי"א
הלכה יד סמג שם
טור י"ד שם:

עו ט י מיי שם הלכה טו
סמג שם טור שם:
עז כ מיי פי"א מה'ל'
מאכלות אסורות הל'
א סמג לאון קמת טור
ש"ע י"ד קג סע"א:
עה ח ל מיי פי"ו מה'ל'
אבות ועומתה הי"ט:

רבינו הגנאל

מכאן ואילך חומץ
וספתא הוא אין בו
לא משום גילוי ולא
משום יין נסך ונהרדעי
אמרי אפילו מיכן ואילך
משום יין נסך אין בו
משום גילוי יש בו דאמרי
ואתי: ת"י יין חוסס פי'
חדש אין בו משום גילוי
וכמה תיסתרו ג' ימים.
שחלים דלית בהו חלא
אין בהן משום גילוי ובני
גולה נהגו בהו איסור
ואי אית בהן חלא מיגרי
בהו. וכן כותהו הבבלי
אין בו משום גילוי ובני
גולה נהגו בו איסור ואי
אית ביה ניקורי חושבין.
מטפתא דעביר טיף טיף
להדי טיף טיף אין בו
משום גילוי. פי' תנא
לחה שיש בה לחלוותא
אין בו משום גילוי ודתיא
ר' אליעזר אומר אוכל
אדם ענבים ותאנים בלילה
ואינו חושש שנאמר שומר
פתאים ה': אמר רב ספרא
ג' מיני ארס הן של נחש
בחור שוקע ואם נתגלה
חבית אף על פי ששתו
ממנה ט' ולא מתו א'
ישתה עשירי מעשה היה
ולא מת אלא האחרון וכן
זהו ארס שוקע של נחש
בינוי מפפפע של זקן
צף ואפי' דבכל זמן
שמוסקין מוסיפין חן
ויהיה מיקלש קליש:

ת"ר מיס שנתגלו דרי זה
לא ישפכם להדי' ולא
ירבץ מהן הבית ולא יגבל
בהן טיט ולא ישקה מהן
בהמה ולא ירחץ מהן
פניו ידיו ורגליו אחרים
אומרים מקום שיש בו
סירטא א' ביניהן גב הדי
וגב הרגל ורומני דאפא:
א"ר יוחנן משום רבי
יהודה בן בחריה שלשה
ינות הן יין שגלתהו כי
ניסך ממנו אסור בהנאה
ומטמא טמאה חמורה

ר' אליעזר אומר אוכל
אדם ענבים ותאנים בלילה
ואינו חושש שנאמר שומר
פתאים ה': אמר רב ספרא
ג' מיני ארס הן של נחש
בחור שוקע ואם נתגלה
חבית אף על פי ששתו
ממנה ט' ולא מתו א'
ישתה עשירי מעשה היה
ולא מת אלא האחרון וכן
זהו ארס שוקע של נחש
בינוי מפפפע של זקן
צף ואפי' דבכל זמן
שמוסקין מוסיפין חן
ויהיה מיקלש קליש:

ת"ר מיס שנתגלו דרי זה
לא ישפכם להדי' ולא
ירבץ מהן הבית ולא יגבל
בהן טיט ולא ישקה מהן
בהמה ולא ירחץ מהן
פניו ידיו ורגליו אחרים
אומרים מקום שיש בו
סירטא א' ביניהן גב הדי
וגב הרגל ורומני דאפא:
א"ר יוחנן משום רבי
יהודה בן בחריה שלשה
ינות הן יין שגלתהו כי
ניסך ממנו אסור בהנאה
ומטמא טמאה חמורה

ת"ר מיס שנתגלו דרי זה
לא ישפכם להדי' ולא
ירבץ מהן הבית ולא יגבל
בהן טיט ולא ישקה מהן
בהמה ולא ירחץ מהן
פניו ידיו ורגליו אחרים
אומרים מקום שיש בו
סירטא א' ביניהן גב הדי
וגב הרגל ורומני דאפא:
א"ר יוחנן משום רבי
יהודה בן בחריה שלשה
ינות הן יין שגלתהו כי
ניסך ממנו אסור בהנאה
ומטמא טמאה חמורה

א' נראה דחסר פלן ופי'
מקום שיש בו סירטא אסור
אין סירטא מותר ואלא עינין
גב הד וכו'.

ל:

השחלים אין בהם משום גילוי. פ"ה קרש"ן זלע"ז טרוף ככלי
ושחוק ויין או מים נמונים זו וקשיא דכסוף נדרים
(דף 65: ב) (א) דמשמע דיש בהם משום גילוי גבי ההוא נואף הוה תחלי
א"ל לא תיכול מינייהו דטעמיניה חיילא ואין לפרש שחלים דהכא היינו

מאכל של גריסין כי ההיא דפ"ב (לקמן
10). דקאמר וכן היו זלפורי עושין
נותנים חומץ למוך הגריסין וקורין
אותו שחלים דהתם אינו קרוי שחלים
עד לאחר נתינת החומץ והכא מייירי
קודם נתינת החומץ כדלמרינן (ב) ולא
אמרן אלא דלית בהו חלא וי"ל דהכא
ודנדרים חד הוא ודאי לפעמים במקרה
טועמים נחש כי ההוא עובדא דהתם
ולכן נהגו בהן בני גולה איסור':
פי' תאנה אין בו משום גילוי. והא'
דלמרינן צפ"ק דחולין (דף 70: ב).
(ג) ראה פסוק נמקד צחאנה חוששין
שמה במקום נקב נקד ואסור שאני
התם דאיכא ריעומא דניקורא:

לא בהמתו ולא בהמת חבירו. אין
לדקדק השתא בהמתו אמרת'
בהמת חבירו מיציעא דזו ואכ"ל זו
קמני ודך התנא לשנומס יחד:
ומטמא טומאה חמורה בבית.
ואפי' צ"ה דצעו רביעית

פרק המזילות יין (שנת דף עז. ו) (א) גבי
נבלות דקא אמר אף כשטמאו צ"ה לא
טמאו אלא רביעית הואיל ויכול
לקרוש ולעמוד על כוית הכא מודו
דסגי בכזית דהואיל ונאסר מטעם
תקרובת מטמא בכזית כמו זבח:
ומטמא טומאת משקין ברביעי'.
פירוש לטמא אולגין

ומשקין כמות משקין טמאין שנטמאו
בשרץ שאינו מטמא אדם וכלים אלא
אולגין ומשקין וישעור (ז) קבול טומאה
רביעית לוג ככל טומאת משקין עכ"ל
הקו' משמע מתוך לשונו שאין לתסם
ינם טומאה אלא קבל טומאה ממקום
אחר וקשה דמה חדוש הוא זה לשנות
כאן טומאה מן השרץ וכי גרע משאר
משקין ומיהא איכא לשנוי א' דלמשועין
דמשום חומרייהו לא מקבלי טומאה
בפחות מרביעית ועוד קשיא דמשמע
דבשאר משקין צעינן רביעית לקבל
טומאה ואדרבה בשאר משקין לא צעינן
רביעית כדלמרינן צפ"ק דפסחים (י):

משקה בית מטבחי' דכן לא אמרו אלא
רביעית דחזו להטביל מתנין ולינורות
אכל בפחות מרביעית טמאים ואפילו
לטמא אחר' לא צעו רביעית כדמשמע
נמי התם (דף יד. ו) (א) גבי לא נמנעו
מלשרוף את הבשר כו' דמוקי לה באיכא
משקין בדי' בשר דמטמא בשר מחמת

משקין ומסתמא בלוחן מים הנשארים על
הבשר לאחר הדחה אין בהם רביעית וכן
משמע בצרכות פרק אלו דברים (דף 33: ב) דקאמר שמה
יחזרו מים שאחורי הכוס ויטמאו את הידים
והתם לא הוה רביעית ואף לטמא כלים
משקה מטמא כלים דרצנן לא צעי רביעית
כדתנן צפ"ג דטהרות (משה 3) גוש של
זיתים פי' והוא טמא שפול לתנור והוסק
כציה מכון טהור פי' התנור טהור (ח)
משילתה טיפה ראשונה נתמעט
האוכל מכציה ואין הטיפה יכולה עוד
לקבל טומאה מן הגוש דאין אוכל
מטמא בפחות מרביעית ומן הגוש לא
קבל התנור טומאה דאין הגוש כלי
ומחמת הטיפה שנטמאת עס הגוש
אין לטמאות ואפי' למ"ד בפרק כל שעה
(פסחים 33:) משקין מזבלע בלעיי
וכשנטמא הגוש נטמא הטיפה דטומאה
להיכן הלכה מ"מ כיון שקיבלתה בעודה
אוכל שהיתה זלועה בגוש לא חמירא
כמשקה לטמא התנור יותר מכציה
טמא פי' התנור טמא דטיפה ראשונה
שילתה קבלה טומאה מן הגוש שיש
בו כציה וחזרה וטמאה את התנור
אלמלא לא צעינן רביעית ונראה לפרש
דהך טומאה דתסם ינם גזרו (1) ואף
בלא מגע שרץ ולא החמירו לגזור
טומאה בפחות מרביעית כי הני משקין
לפרק דם הגדה (מה דף 70: ב) דמעט
עיניו ודם מגפתו וחלב שבאשה (1)
מטמאין טומאת משקין רביעית מדרצנן
כדאיתא פרק כסוי הדם (מולין דף 70: ב):
וקראי דמיייתא פרק דם הגדה אסמכתא
נינהו ואת' למה הוצרכו לגזור טומאה
על סתם ינם תיפוק ליה משום מגע עובד
כוכבי' שגזרו עליהם סתם כזים לכל
דצריהם וי"ל דליטרין למיסר (ח) פחות
מזן תשע דליתא הך גזירה כדלמרינן
לקמן צפירקין (דף 70: ב) ע"ש) ואת' הך
רביעית דסתם ינם ורביעית דמשקה זו
לפרק דם הגדה אלא לא חשיב להו צנור
פרק ג' מנייס (דף 70: ב) גבי עשר רביעית
הן וליכא למימר דלהכי לא חשיב ליה
משום דליתנהו אלא דרצנן דקא חשיב
נמי פסול גויה דרצנן וי"ל דכל עניני
טומאת משקין רביעית הם ככלל פסול
גויה: המפקד

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

מכאן ואילך. מתקלקל הרבה ואין בו משום גילוי: יין חוסס. יין חוסס
מגיטו. עד שהוא מחמין להיות יין קרוי ליה חוסס: **השחלים.** קרש"ן
טרוף ככלי ושחוק ויין או מים נמונין זו: **חלא.** חומץ: **מיגרי** כבו.
החומץ מתגרה ונלחם בזכין של נחשים ואין שותין בו ממנו: **נוסח**

הצנזל. חזק הוא כחומץ כדמפרש
באלו עוברין (פסחים דף 33: ב) דיהבו
ציה עיפוש פת ונקיזי דחלצא
מיגרא זלע"ז: **ניקורי.** כמין מקום
נשיכת הנחש: **טיף טיף.** כלי שמתח
חצית שמקבל יין הנוטף: **טיף להדי**
טיף טיף. שמתפטר מדיר והטיפים
רודפות זו את זו ותכופות והנחש
שומע וזורח: **פי סאנא.** כשחולשין
אותה נעשה לה פה קצר במקום
עוקצה: **שוקע.** לפי שחוק הוא וכד
ושוקע בתוך המשקה לקרקעיתו של
כלי: **מפעפע.** צינתיים: **וזהרי.**
ארס שלו: **לא יפסא עשירי.** שארס
שוקע למטה וישתהו וימות: **אצטית.**

מלפפון מלויין זלע"ז וגסה היא
וכשפותחין אותה לאכול קלת ועומדת
מגולה אוכל נחש ממנה והיא רכה
והארס שוקע בה. הלכך שמעינן מרז
ספרא טובא ראשון לא ישתה שמה
נחש זקן שמה שם וקף ישתה למעלה
אמצעיים שמה נחש צינוני היה
ומפעפע שמו תשעה לא ישתה עשירי
שמה צמור היה: **לא ישפסא.** שמה
יעבור אדם יקף ויעמוד הארס בין
קשרי אצטעמיו וימין שנכנס מעט
ונוקב בצער שוב אין לו רפואה: **ולא**
ירצן. להשכיב את האסר ואבן שלא
יעלה: **סירטא.** סדק הארס מתעכב
שם ואינו נופל מהר ונוקב בשער:
היינו פ"ק. דהא פנים יד ורגל יש שם
פתחים וסדקים כמו בין אצבע לאצבע
וזמון הקף יש סדקים והאזון והשפמים:
רומני דאפי. פומיליא של פנים אשר
אלל העין ואין שם סדק ולאחרים
שרי: **צנונא.** דלא מויק ליה ארס
דשונא לכלי ליה לחיילא כדלמרינן
צעריי פסחים (פסחים דף ק"ב):
יין נסך. שנתמקד לעבודת כוכבים:
טומאה חמורה. משא וזהל כמת.
איתקש תקרובת עבודת כוכבים לתמי:

שיש סירטא אסור אין סירטא מותר אחרים היינו תנא קמא איכא בינייהו גב
היד וגב הרגל ורומני דאפי אמר מר לא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת
חבירו והתניא אבל משקהו לבהמת עצמו כי תניא ההיא לשונרא אי הכי
דחבריה נמי דחבריה כחיש ידיה נמי כחיש הדר בריא דחבריה נמי הדר בריא
זימנין דבעי לזבונא ומפסיד ליה מיניה א"ר אסי א"ר יוחנן משום ר' יהודה בן
בתירא שלשה ינות הן יין נסך אסור בהנאה ומטמא טומאה חמורה בבית

שיש סירטא אסור אין סירטא מותר אחרים היינו תנא קמא איכא בינייהו גב
היד וגב הרגל ורומני דאפי אמר מר לא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת
חבירו והתניא אבל משקהו לבהמת עצמו כי תניא ההיא לשונרא אי הכי
דחבריה נמי דחבריה כחיש ידיה נמי כחיש הדר בריא דחבריה נמי הדר בריא
זימנין דבעי לזבונא ומפסיד ליה מיניה א"ר אסי א"ר יוחנן משום ר' יהודה בן
בתירא שלשה ינות הן יין נסך אסור בהנאה ומטמא טומאה חמורה בבית

פרק
היה וכן משמע בצרכות פרק אלו דברים (דף 33: ב) דקאמר שמה
יחזרו מים שאחורי הכוס ויטמאו את הידים והתם לא הוה רביעית ואף לטמא כלים
משקה מטמא כלים דרצנן לא צעי רביעית כדתנן צפ"ג דטהרות (משה 3) גוש של
זיתים פי' והוא טמא שפול לתנור והוסק כציה מכון טהור פי' התנור טהור (ח)
משילתה טיפה ראשונה נתמעט האוכל מכציה ואין הטיפה יכולה עוד לקבל
טומאה מן הגוש דאין אוכל מטמא בפחות מרביעית ומן הגוש לא קבל התנור
טומאה דאין הגוש כלי ומחמת הטיפה שנטמאת עס הגוש אין לטמאות ואפי'
למ"ד בפרק כל שעה (פסחים 33:) משקין מזבלע בלעיי וכשנטמא הגוש
נטמא הטיפה דטומאה להיכן הלכה מ"מ כיון שקיבלתה בעודה אוכל שהיתה
זלועה בגוש לא חמירא כמשקה לטמא התנור יותר מכציה טמא פי' התנור
טמא דטיפה ראשונה שילתה קבלה טומאה מן הגוש שיש בו כציה וחזרה
וטמאה את התנור אלמלא לא צעינן רביעית ונראה לפרש דהך טומאה דתסם
ינם גזרו (1) ואף בלא מגע שרץ ולא החמירו לגזור טומאה בפחות מרביעית
כי הני משקין לפרק דם הגדה (מה דף 70: ב) דמעט עיניו ודם מגפתו וחלב
שבאשה (1) מטמאין טומאת משקין רביעית מדרצנן כדאיתא פרק כסוי הדם
(מולין דף 70: ב): וקראי דמיייתא פרק דם הגדה אסמכתא נינהו ואת' למה
הוצרכו לגזור טומאה על סתם ינם תיפוק ליה משום מגע עובד כוכבי' שגזרו
עליהם סתם כזים לכל דצריהם וי"ל דליטרין למיסר (ח) פחות מזן תשע
דליתא הך גזירה כדלמרינן לקמן צפירקין (דף 70: ב) ע"ש) ואת' הך רביעית
דסתם ינם ורביעית דמשקה זו לפרק דם הגדה אלא לא חשיב להו צנור פרק
ג' מנייס (דף 70: ב) גבי עשר רביעית הן וליכא למימר דלהכי לא חשיב ליה
משום דליתנהו אלא דרצנן דקא חשיב נמי פסול גויה דרצנן וי"ל דכל עניני
טומאת משקין רביעית הם ככלל פסול גויה: המפקד

מסורת הש"ס

א) רש"י יומי אין בו משום
יין נסך משום גילוי חיישין.
ב) סנהדרין ע. [תענית ז'
מוספי' מרומת פי"ו הי"ט].
ג) [פסחים לט: א]. ד) [גר'
רי"ף מיטפטרין]. ה) ז"ל טיף
טיף. ו) רש"י. ז) שנת שז:
ח) [שנתגלה. יעב"ן].
ט) צ"ק קטו: [תוספי'
תמונות פי"ו הי"ו].
י) [לקמן לז: א]. י"ו) וע"ע
תוספתא שנת קר. ד"ה
ו'לתי]. י"ז) לא כלי'.

תורה אור השלם

1. שגור פתאים יי' דלותי
וילי' יהשיני:
תהלים קטו ו

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה השחלים
וכי' דכסוף נדרים משמע
לכלי זומת ד' נמחק:
ב) בא"ד ולא אמרן אלא.
ג) עיין בפרק שמונה
שליש דף קי מ"ש המוס'
ד) ד"ה פי' וד"ה פי'
וכי' ראה צפור. ג' נראה
דהיא דלדא צפור דוקא
בניקור שהלימה שבה
מטוסה אכל פי' מאתה
במקום עוקצה הלימה שבה
מגולה הלכך אין בו משום
גילוי: ד) ד"ה ומטמא וכו'
ושעור לקבל טומאה
כרביעית: ה) בא"ד טהור
דמשציצתה: ו) בא"ד
גזרו אף לכלי זומת ו'
נמחק: ז) בא"ד ותלג
שחלים דמטמאין:
ח) בא"ד למיסר בעובד
כוכבים פחות מן תשע:

הגהות בהר"ב

רנשבורג

א) תוס' ד"ה ומטמא
טומאת משקין רביעית
וכי' דלשמיטין דמשום
דשונא לכלי ליה לחיילא
כדלמרינן פי' הרי"ט
במשכין פי"ו משנה ו' ח':

לעזר רש"י

קריש"ן. שחלים.
מ"ב. כ"ב. כ"ב. כ"ב. כ"ב.
החלב.
מולין. אבשתי.
פומיליא [פומיל"ש].
עצמות הלחיים.]

מוסף רש"י

יין חוסס. שהוא נוטף
בגרון מחמת שהוא מחמין
(סנהדרין עב): א) רוחם
(תענית ז'). לא ישפסא.
שלא יעבור עליהם אדם
יקף ויכנס ארס של נחש
כרגלו ע"י מכת לצור וימות
(ב"ק קטו). לא בהמתו.
משום סתם נפשות שמה
ישמטה אחר' כן (סו).
החלב.
מולין. אבשתי.
פומיליא [פומיל"ש].
עצמות הלחיים.]

מסורת הש"ס

א) דמח"פ פ"ג מ"ד בטרוח יא:ו, ט (שנת קכב), ג) ז"מ כג ע"ז ושם בתוס' ד"ה אתלמח],



תורה אור השלם

1. אם יקלאו העבים גשם על הארץ יריקו ואם יפול עץ בדרום ואם בצפון מקום שיפול העץ שם יהוא: קהלת יא ג



גליון הש"ס

תוס' ד"ה ולא ובי' אלא בארבע. עיין נדה דף מה ע"ה תוספות ד"ה אמר:



הגהות הב"ח

ב) גמ' ואי לא לא הרי חותם בתוך חותם דיקולא ומיהק ובי גוד צדיקלא והתמוט פיו:
ג) רש"י ד"ה ומיהק ובי דלא טרח:
ג) ד"ה לא מיהק דנחש:
ד) ד"ה הרי ובי דטורח הוא לפהך:
ה) תוספות ד"ה דלמך רב ובי והיהא דרכה רב רב הווא ורב דחתך לה לפרעא אתלמח קרנמל מיירי כשמטלה.
ו"ז פרק גוד הנשה דף כה:
ו) בא"י לחות חוממו ולהיכירו די:
ז) בא"י כפ"ה.
ח"כ בסוף דף עד ומשמע מדברי התוס' שס"ל דהיהא דסחוף רבי לא הו' אלף חותם אחד ללא כפשי"י גסם וכן נראה מדברי התוס' גסם ע"ה:



הגהות הגר"א

א) תוס' ד"ה המפקיד. לא התמר כי"ו.
ב) עיין לעיל כי"ו ב' דמח"ס אתלפי' לא חיישנין חותם אחד (ועמ"ש ביבט צו"ד סי' קי"ח ס"ק ה' וסי' ק"ל ס"ח מ:)



מוסף רש"י

הרי הן כפירותיו.
של עובד כוכבים, דוח"י חלפניכו ור"ן להפיש' מסן מעשר (בברכות יא).



רבינו חננאל

בכזית כמה וכעבודות כוכבים.
סתם יינו אסור בהנאה ומטמא טומאת משקין ברביעית הפקידו ליינו ישראל אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה.
איני והתנן בדמאי פ"ג המפקיד פירותיו אצל הכותי ואצל עם הארץ הרי הן בחזקתן למעשר ולשביעית אצל העובד כוכבים כפירותיו הגה המפקיד אצל העובד כוכבים נעשו אותם הפירות כפירותיו ובינו אמרינן אסור ב) בהנאה ומטמא טומאת משקין ברביעית ופרקי' ר' ירמיה הא דאמר ר' יוחנן משום ר' יהודה בן ביבויא כגון שיחד לו העובד כוכבים קרן זוית הורא שומתר בהנאה.
ומקשינן עליה אי הכי בשתיה נמי לישתרי דהא כדחננא ליה רבי תנחום משנת

אין מעמודין

מטמא טומאת אוכלין ומשקין כתורת משקין טומאת שרץ

שאינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין ושיעורן לקבל טומאה צרביעית הלוג ככל טומאת משקין:
והסגן המפקיד פירוטיו אצל

העובד כוכבים הרי הן כפירותיו

למעשרום ולשביעיתם. דחשידי לחלופי וה"ג דלמח חלפיה והאי חמרא דעובד כוכבים הוא: שייחד לו קרן זוית.

ומסר לו מפתח או עשה חומס: פרוד.
מקום של רב קפרא הוא ונפטור רב קפרא: שיפול העץ.
שכן

סס תלמידי חכמים: **סס** יהו ס"ד. שהוא עצמו ימצא סס והא שכ"ז ליה:

אלף **סס** ו**יסו** פירוטיו]. ימלאו פירות העץ שנשרו ממנו אף כאן הנריך לדברי חכמים ישאל את בני העיר לשומעין ולמדין ממנו ומלמדים אותן לאחרים: **מפתח** או **חומס** ר"א **מסיר**.

אף בשמיה: **וחכמים אוסרין**. לעשות כן ואי עבד שרי צהנאה כדלמרינן לעיל: **ופרוייהו כרבנן**. דאי כר"א בחומס אחד נמי שרי: **אגנא אפומא דחיבטא**. כפה מזרק ע"פ החזית: **שריקא**. טח צטיט ודיצק סביבות פי המזרק לדופני החזית: **דיקולא**. כפה כל ע"פ חזית והחזית מגופה דהיינו ב' חוממות מגופת החזית שדבוקה בחזית ונתייבשה וסל כפוי עליה: **ומיהדק**. נכנס דחמק פי הסל לצלוע את החזית הוי חומס בתוך חומס ^(א) ולא טרח לזיופי כולי האי: **לא מיהדק**. ^(א) נוח ליטלו הוי כמאן דליתיה: **גוד**. של עור מלא יין וקשור ומנוח בתוך **דיסקיא** של עור: **פיו**. של גוד: **למטה**. בתוך דיסקיא: **הוי חומס בתוך חומס**. דטרח ^(א) להפוך ולהתיר קשר הדיסקיא וקשר הגוד ולחזור ולקשרה כולי האי לא טרח: **ואי גייף פומיב**. של גוד לגיוי ולייר וחומס כעין שקושרין גודות שלנו של שמן שלאחר שקושרים אותו מכניסין פי הגוד כשהוא קשור בתוכו ועוד קושרים אותה פעם אחרת אפי' אין דיסקיא הוי חומס בתוך חומס: **עין כושי**. מקום כותים: **צירס** שריקא.

עובדי כוכבים הן וסמוכין לעין כוש: **צרקא**. עיר של כותים: **כפר פרשאי**. עובדי כוכבים: **וגודור**. כותים:

<div></div>
אסור מפני בירת שריקא ושל ברקתא אסור מפני כפר פרשאי ושל וגודור
אסור מפני כפר שלים חזרו לומר חביות פתוחות אסורות סתומות
מותרות מעיקרא מאי סבור ולבסוף מאי סבור מעיקרא סבור אין כותי מקפיד על מוגע עובד כוכבים לא שנא פתוחות ולא שנא סתומות ולבסוף סבור כי לא קפיד אפתוחות אסתומות מקפיד קפיד וסתומות מותרות ורמינהי
החומס אצל היכא שמניחו ציד העובד כוכבים ועמיד לראות חוממו ^(א) להכיר די בחומס אחד תדע שכן הוא שהרי ר"א הזכיר דבצדיו המפקיד יינו אצל עובד כוכבים ובסתמחא אדם דעמו לחזור סס להכיר חוממו וסתמו אצל רב אשי דלעיל הזכיר דבצדיו חומנן שלנו ציד עובד כוכבים משמע ששולחו ציד עובד כוכבים ורבא נמי אשכחן לקמן דקאלמר גוד צדיסקיא ופיו למטה ואיהו גופיה אמר צפ' צתרא ^(א) (לקמן עד:); כי הוה משדר גולפי להרפגיא סחוף להו אפומייהו וחתים להו אצירלייהו ומלתייה דרב לקמן ^(דף קכג) . מייירי צשולח ציד עובד כוכבים כפרש"י וה"ג: ול"א פליגי הא ר"א והא רבנן . פירוש לא פליגי אליבא דחד תנא אלא מר סבר כר"א ומר סבר כרבנן א"י לא פליגי וכולהו כר"א קיימי דפסק רב כותיה אלא מר מפרש מילמיה דר"א ומר מפרש מילמיהו דרבנן ואת' ורבי אלעזר היכי קאי כר"א הא ר"א גופיה קאמר צפ"ק דגדה ^(דף טז) . דאין הלכה כר"א בצולהו סידרי * אלא צארצע וי"ל דשא"י הכא דקאי ר"מ כוותיה לקמן פרק ר' ישמעאל ^(דף סא) . צברייתא דלמך הלוקח בית וכו' וכה"ג משני תלמודא הסס צפ"ק דגדה ^{(סז):} ורג'ר'וייהו ברבנן . ואת' אימור דרבי יוחנן סבר כר"א ומפתח וחומס דקמני צברייתא ר"ל תרוייהו דהסתא הוי חומס בתוך חומס וי"ל דתלמודא משמע ליה דמפתח וחומס דקמני צברייתא לא משום דבעינן תרוייהו מדלא קאמר שתי מפתחות או ב' חוממות אלא מפתח או חומס קאמר וגם יש גורסים מפתח או חומס: סתומות מותרות . ואף על פי שאין לך סתומות שלא יכו פתוחות מתמלה מכל מקום כיון שדעתו לסתמן להתיקם למכור לישראל מנטר קא נטר להו שפיר ואינו חפץ שיחדשוהו ישראל כלל:

אסור מפני בירת שריקא ושל ברקתא אסור מפני כפר פרשאי ושל וגודור

אסור מפני כפר שלים חזרו לומר חביות פתוחות אסורות סתומות

מותרות מעיקרא מאי סבור ולבסוף מאי סבור מעיקרא סבור אין כותי מקפיד על מוגע עובד כוכבים לא שנא פתוחות ולא שנא סתומות ולבסוף סבור כי לא קפיד אפתוחות אסתומות מקפיד קפיד וסתומות מותרות ורמינהי

החומס אצל היכא שמניחו ציד העובד כוכבים ועמיד לראות חוממו ^(א) להכיר די בחומס אחד תדע שכן הוא שהרי ר"א הזכיר דבצדיו המפקיד יינו אצל עובד כוכבים ובסתמחא אדם דעמו לחזור סס להכיר חוממו וסתמו אצל רב אשי דלעיל הזכיר דבצדיו חומנן שלנו ציד עובד כוכבים משמע ששולחו ציד עובד כוכבים ורבא נמי אשכחן לקמן דקאלמר גוד צדיסקיא ופיו למטה ואיהו גופיה אמר צפ' צתרא ^(א) (לקמן עד:); **כי הוה משדר גולפי להרפגיא סחוף** להו אצירלייהו ומלתייה דרב לקמן ^(דף קכג). מייירי צשולח ציד עובד כוכבים **כפרש"י** וה"ג: **ול"א פליגי הא ר"א והא רבנן**. פירוש לא פליגי אליבא דחד תנא אלא מר סבר כר"א ומר סבר כרבנן א"י לא פליגי וכולהו כר"א קיימי דפסק רב כותיה אלא מר מפרש מילמיה דר"א ומר מפרש מילמיהו דרבנן ואת' ורבי אלעזר היכי קאי כר"א הא ר"א גופיה קאמר צפ"ק דגדה ^(דף טז). דאין הלכה כר"א בצולהו סידרי * אלא צארצע וי"ל דשא"י הכא דקאי ר"מ כוותיה לקמן פרק ר' ישמעאל ^(דף סא). **צברייתא דלמך הלוקח בית וכו'** וכה"ג משני תלמודא הסס צפ"ק דגדה ^{(סז):} **ורג'ר'וייהו** **ברבנן**. ואת' אימור דרבי יוחנן סבר כר"א ומפתח וחומס דקמני צברייתא ר"ל תרוייהו דהסתא הוי חומס בתוך חומס וי"ל דתלמודא משמע ליה דמפתח וחומס דקמני צברייתא לא משום דבעינן תרוייהו מדלא קאמר שתי מפתחות או ב' חוממות אלא מפתח או חומס קאמר וגם יש גורסים מפתח או חומס: **סתומות מותרות**. ואף על פי שאין לך סתומות שלא יכו פתוחות מתמלה מכל מקום כיון שדעתו לסתמן להתיקם למכור לישראל מנטר קא נטר להו שפיר ואינו חפץ שיחדשוהו ישראל כלל:

אין מעמודין פרק שני עבודה זרה

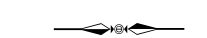
לא. המפקיד יינו אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה.

ע"פ א מ"י פ"ה מהל' מאכלות אסורות הלכה ג סגנ לאזין קמח טור ש"ע י"ד סימן קכג ספיף א:

פ ב מ"י פ"ו מהלכות אבות הטומאה הל' ת:
פא ג מ"י פ"ג מהל' מ"א הלכה ט סגנ לאזין קמח טוש"ע י"ד סימן קל ספיף ב:
פב ד מ"י פ"ה מהל' מעשר הלכה טו:

פג ה מ"י פ"ג מהל' מאכלות אסורות הל' ט סגנ לאזין קמח טור ש"ע י"ד סי' קל ספי' ב:
פד ו ז מ"י שם הלכה א ח טור ש"ע שם ספיף א וספיף ו:|

פה ח ט י מ"י שם הלכה ח טור ש"ע שם ספיף ד:



רבינו חננאל (המשך)

בר קפרא המפקיד יינו אצל עובד כוכבים מותר בשתיה קרי עליה ר' יוחנן מקום שיפול העץ שם יהו פירותיו ^(ג) ופרקי' ר' יירא פירוק אחר ואמר מוה"י דמאי כרבנן דאסרי ור' יוחנן דאפר רבני ^(ד) אליעזר דתניא אחד הלוקח ואחד השוכר בית בחצרו של עובד כוכבים ומלאהו יין ומפתח וחותם אחד רבי ישראל רבי אליעזר פתרו בשתיה ולא חייש ליופאי. ואסיקנא משמיה דרב חסדא אמר זעירי הלכתא כ"י אליעזר.
א"י אליעזר הבל משתמר חותם בתוך חותם ביד העובד כוכבים חרץ מן היין שאינו משתמר אלא בשומר ור' יוחנן אמר אפי' יין משתמר חותם בתוך חותם ביד עובד כוכבים ותרוייהו רבי יוחנן ור' אליעזר כחכמי דאסרי ר' יוחנן סבר כי פליגי רבנן עליה דר' אליעזר בחותם אחד אבל חותם בתוך חותם אפילו רבנן שרו.
היכי דמי חותם בתוך חותם אגנא שריקא אחביאת והתימא הרי זה חותם בתוך חותם ואי לא הוי כי האי גונא לא הוי חותם בתוך חותם.
דיקולא אפומא דחביאת התימא אי מהדק הוי חותם בתוך חותם ואי לא מהדק לא.
גוד צרור בדסקיא ציריא והתימא אם פי הגוד חותם בתוך חותם והדיסקיא למעלה צרורה והתמנה הוי חותם בתוך חותם.
ואי לא הוי פי הגוד למטה בדסקיא לא הוי חותם בתוך חותם והלכתא כ"י יוחנן וקיימא לן דכל כסוי שעל פי החביאת אי מהדק ואין אדם יכול להסיר מבלי שבירת החותם הרי זה חותם בתוך חותם:
עין כושי מדור של כותים ובירת שריקא קרוב להן מדור עובדי כוכבים וכן ברקתא וכפר פרשה וכן גנדי] [וגדור] וכפר שתלים אסרו מדורת של כותים מפני מדור של עובדי כוכבים שהולכין ובאין אצלו:
קסברי רבנן אין כותי מקפיד על מוגע עובד כוכבים וכל יין שלהן מוגע עובד

השולח

כוכבים הוא חזרו לומר חביות פתוחות של כותים אסורות סתומות מותרות לבסוף סברי כי לא קפרי אפתוחות



א) הדבר י"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכהו דלפילו בשתי' נמי לטמ' דהא ר"א ממיר אפי' בשמיה.

^[1] המפקיד יינו אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה

^[2] מנטר קא נטר להו שפיר ואינו חפץ שיחדשוהו ישראל כלל

^[3] מנטרן רבטו ו"ל משמע דגסם בגמ' אלא א"ר זרע וימד ממ"י קמח לגמרי

לא:

עין משפט
גד מצוה

פז א טור ש"ע י"ד סי'
קל סעף ח:
ב [טור ש"ע י"ד סי' קטט
סעף ז]:
פז ג ד ה מ"י פ"ז
מהלכות
מאכלות
אסורות ולכה [טן] י סמג
עשן קמח טו"ש:
סימן קמ סעף ה:

רבינו חננאל

אבל אסתומות קפדי.
ומקשינן וסתומות מותרות
והתנן השולח חמת של
יין בידו כותי ושל ציר ושל
מוריים ביד עובד כוכבים
אם מכיר ישראל חותמו
והסמו מותר ואם לאו
אסור מ"ט אסרין להאי
חמת הדוא ביד הכותי לאו
משום דחיישינן דלמא
נגב ביה עובד כוכבים
ואע"ז דסתומה היא הדוא
לא קפדי ואי אמרת
דקפדי אסתומות אמאי
אסורה. ופיק ר' זורא
כי קפדי במגע עובד
כוכבים בסתומות בעיר
דהא חזו ליה. אבל בדי
לא חיישי. ומקשינן הרי
יין הדוא (ה) השתא בעיר
ושנינו בחציגנה סתומות
עכשיו ומותרות ואע"ז
שבא בדרך. בין הגיתות
שני כיון דכולי עלמא
אזלי ואתו מרתת למישרי
הסתומות אמר השתא
(ט) מדרכו לי העובדים
והשבים: **איתמר** מפני
מה אסרו שכר של
עובדי כוכבים ר' יצחק
אמר משום חתנות רב
נחמן אמר משום גילויא
גילויא דבאי אילימא
גילויא דגויותא פ"י הכרות
הגדולות שמגלין אותם
שנים ושלשה ימים בשעה
שדרכין אותם כדי שיצאו
הרוחות שבהן און נמי
מגליין להו אלא גילויא
דחביות אחרי שמסגנין
אותן מן השמרים און נמי
מגליין להו דלא ליפקעי
חביות משום דתוסס
ומקמיין להו באתרא
דמגלו מיא פ"י נחמן
בהם מים כדי שיצלו
ואין בהן תסיסה ג' ימים.
ומקשינן אלא מנתה ישן
נשתרי דאי הוי יחבי בהו
מיא לא הוה מתיישן
וכדרי חנינא דאמר ישן
מותר ושנינו גויתין ישן
אסור חז"ש. רב פפא
מפקין ליה לבבא דהנותא
רשתי ולא שתי בהדיהו
משום חתנות רב אחא
מייחו ליה לביתיה ושתי
עבדי הרחקה יתירה משום
שמבצא דשמבצא אמר
רב האי שיכרא דארמאי
שרי מיהו חיישינן משום
גילויא וזויל מרורא
דכשותא וקלי ליה
לדוהריה ודלקי מלקי
ליה וחייא ברי הואיל
הוא חולה לא ישתה
ממנו: **אמר** שמואל כל
השרצים יש בהם ארס
של נחש ממות של
שרצים מלקה פ"י ארמאי
וזקני עובדי כוכבים
שהן נפוחים כמו בעלי
הדרוקן. אמר רב יוסף

השולח חבית של יין ביד כותי וציר ומוריים ביד עובד כוכבים.
מדקדק ר"ת דמשמע מדפלגינהו בתרי צבות ש"מ דוקא
קמני יין ביד כותי אבל ביד עובד כוכבים לא סגי צבות אחד ואמיל
כרצנן וא"כ ציר ומוריים סגי צבות אחד אף לרצנן ותימה א"כ תקשי
לאיכא דאמרי דלעיל דא"ר אלעזר
הכל משתמר צבות צתוך חותם
דמשמע כל מיילי צענין חותם צתוך
חותם וי"ל דהכל לא קאי אלא אשאר
מיילי דחציית אבל חמפ"ג חילמית
מוריים פת וגזינה אמרי לקמן דסגי
צבות אחד וש"י פ"י יין ביד כותי
וכ"ש ביד עובד כוכבים לריך הכרת
חותם וצבחת חותם מיהא שרי כ"ר"א
משמע דאף לר"א לריך הכרת חותם
צשולח צדך מעיר לעיר ואף לדברי
ר"ת שמעמיד הצרייתא כרצנן מדרצנן
נשמע לר"א לאו אמרו רצנן צ"ר
ומוריים דסגי צבות א' דצעי הכרת
חותם לר"א נמי ציין דסגי צבות א'
ר"י הכרת חותם וא"כ יש לומר צשולח
יין לחצירו ואינו הולך עם להכיר חותמו
שכ"ך חותם צתוך חותם או אם שולח
כתב להודיע אף חותמו ויודיע לעובד
כוכבים שכן שלח לו מועיל צבות א'
דעובד כוכבים כיון דידע מירתת ולא
מזיף ור"ת פ"י דלר"א דלא חייש
לזיפא לא צענין הכרת חותם ואפי'
אינו הולך להכיר חותמו וגם אינו
שולח צבחה ענין הוא חותם מותר
ומימי רחיה מדקאמר לתמודא לקמן
פ"צ (דף סט): והשתא דקיימא לן
כר"א דלא חייש לזיפא אמאי לא
מותצנין חמרא צד עובדי כוכבים כו'
ובדיעבד לא נפקין על פסק ר"ת
וענין חתימת הצבית פירש רבינו צרוך
זה לשונו נכון הדבר לתוסס פי חצית
צנעות או צדבר אחר ולתת עור על
הסתמיה קצוע צמסמרות ולכתוב
אותיות חזיין על העור וחזיין על
דופני קרשי הצבית שאם יגזיה העובד
כוכבים העור לא יוכל לכוין ליפצו
כתמלה ולתת שוק אחד שקורין
צירקל"א קציב השוליס צמקו' שמחוצרי'
דופני הצבית ולקצוע עם צמסמרות
מפני הנעורת המחוצה עם קציב שלא
יזיחאם העובד כוכבים להזיחאם היין
דרך עם ולתחבו אחרי כן אל מקומו

חצית של יין ביד כותי. וכ"ש ביד עובד כוכבים לריך הכרת חותם ואע"פ
דכותי אינו מנסך מיהו לא קפיד אמגע עובד כוכבים: **ושל ציר ומוריים**
ביד עובד כוכבים. לריך הכרת חותם. ציר אע"ג דלאו אורחא למירמי
ציה חמרא דדמי היין יקרים משל ציר מיהו חיישינן דלמא מחליף ליה
צ"ר של דגים טמאים ומוריים חיישי'
אידי דדמי מוריים יקרים מדמי יין
דלמא שקיל מוריים ומעיל חמרא
ומעבד צ"י אבל כותי לא חשיד לחלופי.
ציר מויעה ויציאת של דגים כשכושין
אותן צמכש כדאמרינן צמועד קטן
(דף יב). ונעשה חוק כחומץ ומטבול
צו. מוריים מערבין צו קרבי דגים
כדאמרינן לקמן צפרקין (דף לד):
דנפיש שומייה: **מכיר חותמו וסמנו.**
שלא זיף סמיתמו: **צעיר.** קפיד
כותי דסבר השתא נגע עובד כוכבים
צייני ולא זכרי מיני: **לא צדק אסו.**
ולחוש שמא נגע צבן צבות צדך:
צין הגיסוס שנו. הך דקמני סתומות
מוותרות: **דכ"ע אפכי.** מצויין צדרכים:
משום חסנות. שלא ירגיל לעשות
משתאות אלל עובד כוכבים ויתן עינו
צצמו: **דגוייטא.** צעוד שהשכר
בגיגית שהיא נעשית: **און נמי מגלין.**
דקיי"ל דשיכרא לא שתי חויא מיניה:
צאטרא דמללו מיה. צמקוס שרגילין
להשהות המים בכלי עד שיהו לזוליס
ומים יש צבן משום גילוי: **ישן מוסר.** כל
דבר גילוי שהסור אותו עד שנתישן
מוחר דלין מניחו ארס של נחש ליטן
אם היה צמכו: **החמיץ מוסר.** יין נגמט
חדש שנתגלה עד שלא החמיץ והחמיץ
מוחר צידוע שלא שמה צו נחש דאילו
שמה צו נחש לא היה מניחו להחמיץ:
למרגואן. ישראל שחודין היו ולא היו
מקפדין על יינם של עובדי כוכבים:
משום שימאל. חשד יין נסך: **שימאל**
דשימאל. גורה שיכרא אטו חמרא:
משום גילויא. ומיהו לכ"ע שרי שאין
חולין והאי זיהרא לא מלקי להו: **משום**
דזול מרורא דכשוא. טעם מרירות
של כשות וקלי ליה לזיהרא ואין צו
כה להלקות אדם צריא: **ודלקי**
מלקי ליה. אדם שהוא חולה קודם
לכן ושותהו מזיקו ומצבד חליו:
מלקי. מזיק: **וזקני.** נפוחים:
דורדיא

הראשון וכל הצרות לחתוך ולקצוע עליהם עור צמסמרות או לקצוע נסרים לכסות כל השוליס והצרות עכ"ל וישלח לחצירו כתב דכפרישית.
כתב ר' יצחק צר יהודה לר"ש צתשוצה כי צימיהם היו הצביות של חרס וכאשר יהיה פי הצבית סתומה אז היה די כר"א אבל צביות שלנו אף
לאחר חיתום פי הצביות והצרות יכול העובד כוכבים לנעוך סבין צין הנסרים ולהזיחא יין ולפי צתשוצה יש לאסור אפי' חתמו צענין שפי' ויש
מחמירים ומכסים כל דופני הצבית צחשוקים וגם השוליס צנסקים ואז אין לחוש כלל ויש מקילין לשלות צבותם אחד אף צלא הכרת חותם
ולא הודעת כתב ומייצבים הצרייתא דאם היה מכיר חותמו לא שילך להכירו אלא אם הלך ומצא והכיר חותמו מותר גמור כי דחאי לא זיפו
אבל אם (ב) לא הכיר כשהלך עם החותם כמו שעשאו יש לחוש שמא זיפו העובד כוכבים אבל אם לא הלך אחרי אשר חתמו והישראל מצאו
חתום מותר והמחמיר צבא עליו צרכה וכתב הר"ר משה מקולי צנספרו כי אחרי שיש מקילין ויש מחמירין אין לנו ראייה צרורה לאסור ודין
צביות ריקניות נפרש צנסוף ע"ז (לקמן דף עז: ד"ה צבא) כשנגיע עם א"יה: **מפני** מה אסרו שבר בוי'. איסור שכר לא מצינו לא צמסנה
ולא צצרייתא ושמה צימי האמוראים אסרוהו: **רב** נחמן אמר משום גי"וי. וא"ת למ"ד משום גילוי מ"ט לא תני ליה צמתניתין עם
צביות דטעמיהו נמי משום גילוי וי"ל דרב נחמן לית ליה לקמן (דף עז: ע"ש) צבניות טעמא דגילוי אלא טעמא מפני שמעמידין עסר
ערלה וא"ת למ"ד משום גילוי צבניות אי סבר הכא טעמא דגילוי וי"ל כיון דהכא ליכא למיחש היכא דלא מללו מיה וי"ה דמשווי ציה כשותא
לא פסיקא ליה: **באתרא דמצאו מיה.** וא"ת למ"ד לעיל (דף ז). אמנקריותא קפדי מאי איכא למימר וי"ל דצבכר לא קפדי כ"כ
מפני שספוס להזיחא כל גריעות צבו כשהיה עשוי ותוסס כל צרכו ואם שוקע ישאר עם השמרים שאינם לשתיה: **ורתוייהו** משום
חתנות רב אחא עבדי הרחקה יתיראה. ומ"מ שניה לא היו שותין צבית העובד כוכבים יכול להיות שמוחר לשלות צעיר לקנות
כוכבים דהא רב פפא רוב אחא שהיו צתראי לא היו שותין ומיהו המתאכסן צבית העובד כוכבים יכול להיות שמוחר לשלות צעיר לקנות
שכר מן העובדי כוכבים דהוי כמו צביתו של ישראל ואף אם העובד כוכבים אכסנאי שלו נתן לו משלו (ז) (ושותה) משום איבה דלא אסרו
משום חתנות אלא לקצוע שתיה צחנות או צרגילות לשמות צבית העובדי כוכבים אבל אקראי צעלמא שרי וצבלל דין שכר צין שכר של
מתרים צין של צבוחה ואין לאסור של צבוחה משום צשולי עובדי כוכבים כמו (ח) סלקא ודייסא דאע"ג דלא חזי לכוס כשהוא חזי דס"ל כאידך
לישא דרב דאמר (ט) כל שאינו עולה על שלחן מלכים אין צו משום צשולי עובדי כוכבים ואשכחנא ר' יוחנן סבר לקמן פרק רבי שמעאל (דף
נט.) כוותיה וצפרק החולץ (צמות דף מו.) ועוד יש טעם אחר להחיר השכר דאין צו משום צישולי עובדי כוכבים דכי היכי דהצבוחה צטלה
לגבי המים לענין צרכת שהכל נהיה צצצרו ה"ע היא צטלה לענין איסור צישול: **דאב"י** שקצים ורמשים חבי"א גופייהו. תימה דאמר
פרק רבי עקיבא (שבת דף פו:) גבי צכבת זרע של ישראל צמעיי עובדת כוכבים ישראל דדיגי צמלות צחיל גופייהו טפי מעובדי כוכבים וי"ל
לענין להנלל מארס אין מועיל חבל דדיגי צמלות כמו חבל דאלילת שקאים ורמשים שיש להם צתוך הוף ומצבל ארס של נחש:
האי

מסורת הש"ס

א) [לקמן לה. ע"ש].
ב) [בכרות יב. ע"ש בגליון].
ג) שבת פו: מנהל: (ד) [נ"ל
שמה]. (ה) [לקמן לה.].

הגהות הב"ח

א) גמ' משום חתנות
מיהו רב אחאי: (ב) תוס'
ד"ה השולח ובי' אבל אם
כשהלך לשם לא הכיר
החותם כמו שעשאו:
ג) ד"ה ומיזיחו וכו' כמו
דשלקן
עובדי כוכבים ודייסא
דאע"ג דלא חזי לכוס
כשהוא חזי אין בו משום
בשולי עובדי כוכבים
דס"ל כאידך לישנא דרבי:

מוסף רש"י

ישן מותר כו'. יין ושכר
שנתגלו כשהם חדשים
והמתין להם עד שנתישטו,
מותר. דאי היה צו ארס של
נחש לא היה מניחו ליטן
(לקמן לה.). בר אריא. כן
מורה גיטין טב. ומנחות ג.
ושם: בר אריא. חביל.
הס (שבת פו: ודה לד.).

א) נראה דל"ל אחר יין דהוא
השתא צעיר וצנין צצרייתא
קמייתא דסתומות ממות
ואע"ז שנה ממחלה צדך.
ב) נראה דל"ל השתא חזין.
חו לי העברים וצבס.

